

IN MEMORIAM

Josip o. Leonard
Tandarić

Nakon duge i teške bolesti, 23. siječnja ove godine preminuo je fra Leonard, Josip Tandarić, svećenik i poznati slavist, profesor i na Institutu za crkvenu glazbu KB fakulteta te dugogodišnji lektor časopisa za duhovnu glazbu »Sv. Cecilija«.

Fra Leonard Tandarić rođen je 1935. g. u mjestu Kotari (podno vrha Plješivice). U sjemenište Franjevac trećoredaca glagoljaša stupio je 1946. g. Gimnaziju je polazio u Zagrebu (Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti, odnosno Interdijecezanska vjerska srednja škola) i Splitu (Biskupska klasična gimnazija), a bogoslovne nauke je završio na našem Katoličkom bogoslovnom fakultetu i zaređen je za svećenika 1962. g. Osim bogoslovnih nauka završio je tečaj arhivistike te glagolske i ćirilске paleografije, diplomirao je hrvatski jezik i jugoslavenske književnosti, radnjom *Jezič sekvencija u hrvatskoglagoljaškim misalima*, stekao je magisterij, a dizertacijom *Glagoljaški ratual* doktorat znanosti.

U svom je životu djelovao kao svećenik, samostanski poglavar, profesor (na Srednjoj školi za spremanje svećenika Franjevac trećoredaca u Zagrebu — Odra, predavao je hrvatski, grčki, njemački i latinski, a na Institutu za crkvenu glazbu hrvatski od 1973—1978.), predavač (sudjelovao je na brojnim znanstvenim skupovima u domovini i inozemstvu; prigodom 100. obljetnice časopisa »Sv. Cecilija« održao je predavanje »Problem prepjeva starih tekstova u »Sv. Ceciliji«) i znanstvenik (svoje znanstvene radove objavljivao je u brojnim časopisima, osobito u časopisu Staroslavenskog zavoda »Svetozar Ritig« »Slovo«. U spomenutom je zavodu djelovao najprije kao znanstveni asistent, pa viši znanstveni suradnik, da bi 1984. bio izabran u najviše znanstveno zvanje: znanstveni savjetnik.

»Glagoljaštvom je (bio) ispunjen cjelokupni Tandarićev rad. Sa suzdržanom ljubavlju, ali sa strašću franjevca trećoreca glagoljaša i istančanog slavista ulazio je u najdublje slojeve glagoljaških liturgijskih tekstova i otkrivao u njima fine niti koje hrvatsko glagoljaštvo vežu sa samim počecima slavenske pismenosti i istodobno je u njima pronalazio vlastite, autohtone crte. Glagoljaštvo je za njega značilo i sâm život« (iz oproštajnog govora dr Anice Nazor).

Kao priznanje za rad i znanstveni doprinos u ćirilometodskom jezičnom nasljeđu, naš Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu donio je u godini sv. Metodna jednodušnu i jednoglasnu odluku, da se dr Josipu Tandariću podijeli o 1100. obljetnici Metodove smrti počasni doktorat teologije.

Bog ga je, međutim, okrunio neuvelim vijencem.

Izak SPRALJA

Stjepan Šulek

(1914—1986)

Nakon što je 1985. hrvatska glazba izgubila svog značajnog predstavnika, Mila Cipru, ova, 1986. u svojim prvim danima (16. I.) prekinula je životni i stvaralački put još jednoga: Stjepanu Šuleku. Čudnom igrom sudbine toga dana je na programu koncerta Zagrebačke filharmonije bila njegova *III. simfonija*. Kad je utihnuo i posljednji pianissimo, produžio se u tišinu kojom je publika odala počast preminulom skladatelju.

Bio je iznimna stvaralačka ličnost. Nije bio od onih koji zarana bljesnu svojim talentom: protekla su već tri desetljeća njegova života kad ga je slušateljstvo upoznalo kao stvaratelja. Svoju umjetničku karijeru počeo je, naime, kao violinist (učenik Vaclava Humla), a kasnije ju je dopunio dirigentskim i pedagoškim djelovanjem. I upravo činjenica što je svojim djelima relativno kasno stupio pred javnost, govori o jednoj njegovoj osobini: neobičnoj autokritičnosti prema sebi samome pa tako i prema drugima.

I doista, sve ono što je Šulek ponudio slušateljima imalo je obilježja u tehničkom pogledu savršenog umjetničkog proizvoda. I to bez obzira da li se radilo o simfonijskom, scenskom, komornom, instrumentalnom ili vokalnom djelu. Ipak, svi dosadašnji (kao što će to vjerojatno činiti i budući) prikazi definiraju ga kao izrazitog simfoničara. To potvrđuju u prvom redu njegovih osam simfonija, četiri klasična koncerta za orkestar i deset koncerata za različite instrumente (od toga tri za glasovir). I njegove dvije opere (obje po Shakespeareu: *Koriolan* i *Oluja*) građene su na simfonijskim načelima.

Malen je broj Šulekovih vokalnih djela, ali i ona, dakako, nose sve odlike njegova stvaralaštva. Poticaje za stvaranje nalazio je u poeziji Cesarića (ciklus solo popjevaka *Pjesma mrtvog pjesnika*), Sudete (ciklus solo popjevaka *Strah*) i Kranjčevića (kantata *Zadnji Adam*). *Baščanska ploča* jedino je njegovo zborno djelo a cappella.

Svoje stvaralaštvo završio je Šulek s pet gudačkih kvarteta. I u toj se činjenici ogleda njegova samokritičnost: smatrao je da pisanje kvarteta zahtijeva zrelog skladatelja i puno iskustva.

Premda svojim djelima nije dodavao programna tumačenja, u nekim samo škrta naznaka svjedoči o njegovu humanizmu, odaje ga kao čovjeka koji teži za mirom i pravdom u svijetu (*II. simfonija — Eroica, IV. simfonija* s mottom »Desperans pacem spero«, *Koncert za orgulje i orkestar — Memento*).

U stilsko-izražajnom pogledu Šulek je čvrsto slijedio izabrani put: ni folklor ni avangardno eksperimentiranje, već barokno-klasično naslijeđe s romantičnom sadržajnošću. Pa ako se ponekad i osjeća blizina njegovih uzora (pisalo se čak i o »tragičnom nesporazumu« u njegovu stvaralaštvu), ništa ne može umanjiti snažan dojam koji na slušaoca ostavlja njegova glazba.

Neka na kraju bude spomenuto kako je bio u srdačnim odnosima s pok. Albom Vidakovićem i kao predstojnik Razreda za muzičku umjetnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti pružao mu veliku podršku u njegovim muzikološkim istraživanjima.

Nikša NJIRIĆ